

**KLAGANDE**

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten, Malmö
Box 4153
203 12 Malmö

MOTPART

██████████ ██████████

God man: ██████████

██████████

██████████

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 4 maj 2017 i mål nr 9484-16, se bilaga A

SAKEN

Assistansersättning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer Försäkringskassans beslut den 18 augusti 2016.

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att förvaltningsrättens dom ska upphävas och att Försäkringskassans beslut den 18 augusti 2016 ska fastställas. Försäkringskassan anför följande. I första hand är det stöd som ██████████ ██████████ får inte sådan personlig assistans som avses i 9 § 2 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS. Stödet är inte personligt utformat och ges inte av ett begränsat antal

personer. Därmed har inte frågan om hur det verkställs betydelse i denna del. I andra hand tillgodoses [REDACTED] behov på annat sätt, eftersom han får stöd där han nu är bosatt och att boendet, som i utredningen både benämns som annan särskilt anpassad bostad och serviceboende, närmast är att betrakta som en gruppboende. Frågan om behovet är tillgodosett på annat sätt måste ske vid den grundläggande utredningen och bedömningen av rätten till assistansersättning i 7 § LSS respektive 106 kap. 24 § socialförsäkringsbalken.

De stödåtgärder som [REDACTED] får på Solhem är inte individuellt anpassade hjälpåtgärder som är knutna enbart till honom. Stödet är, såvitt framkommit, inte personligt utformat och utförs inte av ett begränsat antal personer. Det framgår inte hur [REDACTED] är delaktig i utformningen av stödet och inte heller att stödet ges av en mindre och fast personalgrupp som kan tillgodose krav på kontinuitet och kännedom om honom (jfr RÅ 2004 ref. 31).

Även om [REDACTED] boende inte formellt skulle betraktas som en gruppboende ger utredningen uppenbart stöd för bedömningen att hans hjälp med grundläggande behov tillgodoses på annat sätt, eftersom han får det stödet i boendet på Solhem. Solhem har kontinuerlig närvaro av fast anställd personal och har gemensamma utrymmen som ger möjlighet till samvaro med andra boende. Många assistenter har dessutom enbart redovisat enstaka timmar på tidrapporterna över hur assistansen har utförts.

[REDACTED] anser att överklagandet ska avslås och anför följande. Målet handlar om anställningsformer och boendeformer, inte om hans faktiska behov av hjälp. Detta har nämligen inte ändrats. Inte heller har hans boendeform ändrats på något avgörande sätt. Han har bott inom Mo Gärd sedan 2008 och har hela tiden haft personlig assistans på samma sätt som nu. Personalen som utför den personliga assistansen är anställd av boendet och utför assistans under den tid han är beviljad personlig assistans. På så

sätt får han ett eget personligt stöd. Boendet är en servicebostad, vilket inte ska hindra honom från att beviljas personlig assistans.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om den hjälp [REDACTED] erhåller är en sådan personlig assistans som avses i 9 a § LSS och därmed berättigar till assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken, förkortad SFB.

Kammarrättens bedömning

Enligt 9 a § LSS avses med personlig assistans ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade (grundläggande behov).

I förarbetena till LSS anges att i begreppet personlig assistans ligger att det ska vara fråga om ett personligt stöd som knyts till den enskilde och att hjälpbehovet ska tillgodoses av ett begränsat antal personer som är knutna till den enskilde och inte till någon viss verksamhet (prop. 1992/93:159 s. 174-175).

[REDACTED] är beviljad assistansersättning med i genomsnitt 47 timmar per vecka och bor i en servicebostad enligt 9 § 9 LSS med personalbemanning dygnet runt. Det är ostridigt dels att den personal som utför assistansen är anställd av boendet, dels att assistenterna under tid de inte tar hand om [REDACTED] arbetar med sedvanliga arbetsuppgifter på boendet. Den hjälp och det stöd som [REDACTED] erhåller på boendet utförs således av boendepersonalen även under tid han är beviljad assistansersättning. Inte någon av [REDACTED]

assistenter har, såvitt framgår av utredningen, en anställning som enbart är kopplad till honom.

Mot bakgrund härav kan den assistans som [REDACTED] erhåller av serviceboendets personal inte anses vara en sådan personlig assistans som avses i 9 a § LSS. Av 51 kap. 3 § SFB följer då att den assistans som [REDACTED] erhåller inte är berättigad till assistansersättning. Detta innebär att Försäkringskassans beslut ska fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Petter Classon

Henrik Brüsin
referent

Josefine Natt och Dag



FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2017-05-04
Meddelad i Malmö

Mål nr
9484-16

KLAGANDE

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

God man: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten, Malmö
Box 4153
203 12 Malmö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut den 18 augusti 2016, se bilaga 1

SAKEN

Assistansersättning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver Försäkringskassans beslut och förklarar [REDACTED]
[REDACTED] berättigad till assistansersättning med 47 timmar per vecka.

Dok.Id 373255

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00
E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
040-97 24 90

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

BAKGRUND M.M.

██████████ har tidigare varit beviljad assistansersättning med 47 timmar i veckan genom Försäkringskassans beslut den 5 maj 2007.

Försäkringskassan beslutade den 14 juni 2016 att ██████████ assistansersättning skulle upphöra senast från och med september 2016. Beslutet motiverades bl.a. enligt följande. Från och med den 1 juni 2014 är ██████████ ██████████ beviljad bostad med särskild service enligt 9 § 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Hans behov av stöd och hjälp tillgodoses av personalen som är anställd av boendet. Därmed finns inte rätt till assistansersättning.

Försäkringskassan har därefter i omprövningsbeslut den 18 augusti 2016, se bilaga 1, inte funnit skäl att ändra sitt beslut av den 14 juni 2016.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

██████████ yrkar att han ska beviljas fortsatt assistansersättning samt anför bl.a. följande. Han har haft sina LSS-insatser verkställda på Mo Gård i nio år. Detta beror på att han har dövblindhet och ytterligare funktionsnedsättningar och att Mo Gård har en specifik kompetens kring kombinerad syn- och hörselnedsättning och kring kommunikation. Han bor inom boendet Solhem som är en servicebostad och han har också personlig assistans. Mo Gård är utförare av assistansen och Trelleborgs kommun är assistansanordnare. Det stämmer att personalen som utför hans assistans är anställda i servicebostaden och ibland jobbar de som assistenter till honom och ibland som boendepersonal för andra brukare. Under den tid som han är beviljad assistans är dock assistenterna endast knutna till honom och inte till några andra brukare och de bör därför betraktas som hans personliga assistenter. Då han har flera kombinerade funktionsnedsättningar tillförsäkrar assistan-

sen honom det individuellt utformade stöd som han behöver. Att assistansen utförs i den kontext som finns inom Mo Gård är inget nytt.

Försäkringskassan anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 51 kap. 2 § socialförsäkringsbalken (2010:110), SFB, kan en försäkrad som omfattas av 1 § LSS för sin dagliga livsföring få assistansersättning för kostnader för sådan personlig assistans som avses i 9 a § LSS.

Av 9 a § LSS framgår att med personlig assistans avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade (grundläggande behov).

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Av utredningen i målet framgår att [REDACTED] är beviljad annan särskilt anpassad bostad enligt 9 § 9 LSS på Mo gård.

Försäkringskassan har som skäl för att dra in tidigare beviljad assistansersättning anfört att det stöd som [REDACTED] gavs inte var personligt utformat och inte gavs av ett begränsat antal personer. Vidare har Försäkringskassan ansett att hans behov är tillgodosett genom personalen som är anställd på boendet.

Förvaltningsrätten konstaterar att personlig assistans ska vara ett personligt anpassat stöd som ges av ett begränsat antal personer. Den omständigheten

att *verkställigheten* av den personliga assistansen för [REDACTED] utförts av ett visst antal personer innebär emellertid inte att hans rätt till assistansersättning påverkas. Att verkställigheten är löst så att ingen av assistenterna har en anställning kopplad till [REDACTED] och personalen även arbetar med andra brukare på boendet innebär inte att stödet till honom inte kan anses utgöra personlig assistans. Annat har inte framkommit i målet än att [REDACTED] behov av hjälp och stöd är oförändrat. Försäkringskassan har därmed inte haft fog för att dra in [REDACTED] assistansersättning på den angivna grunden.

Vad gäller Försäkringskassans invändning om att [REDACTED] behov är tillgodosett genom personalen på boendet, konstaterar förvaltningsrätten att annat inte har framkommit än att Mo gård är utförare av assistansen som Försäkringskassan beviljat assistansersättning för. Behovet kan därmed, enligt förvaltningsrättens mening, inte anses vara tillgodosett genom personalen på boendet. Försäkringskassan har således inte heller på nämnda grund haft fog för att dra in assistansersättningen.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att det inte har framkommit att det skett någon avgörande förändring när det gäller [REDACTED] behov av assistansersättning i förhållande till Försäkringskassans tidigare prövningar. [REDACTED] får därmed alltjämt anses vara berättigad till assistansersättning i enlighet med Försäkringskassans beslut den 5 maj 2007. Överklagandet ska således bifallas på så sätt att [REDACTED] beviljas assistansersättning med 47 timmar i veckan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3104/1B)

Bertil Idarsson

Anna Löndahl har föredragit målet.



Omprövning av beslut om assistansersättning

Beslut

Försäkringskassan ändrar inte beslutet som fattades den 14 juni 2016.

Beskrivning av ärendet

Det tidigare beslutet

Försäkringskassan beslutade den 14 juni 2016 att din assistansersättning upphör senast från och med september 2016.

Försäkringskassan har gjort en uppföljning av din rätt till assistansersättning eftersom det förflutit mer än två år sedan din rätt till assistansersättning senast prövades. Anledningen till beslutet är att ditt behov av stöd och hjälp tillgodoses av personalen som är anställd av ditt boende.

Din begäran om omprövning

Du har genom god man begärt omprövning av beslutet. Du anser att beslutet är felaktigt. Du vill att det tidigare beslutet gäller i avvaktan på ett slutligt beslut efter omprövning/överklagan.

Under nio år har du haft assistans i det sammanhanget som finns runt dig på Mo Gård. Mo Gård utför assistansen och Trelleborgs kommun är anordnare. Dina insatser verkställs på Mo Gård eftersom de har en specifik kompetens kring kombinerad syn- och hörselnedsättning och kring kommunikation. Din personliga assistans tillförsäkrar dig det individuellt utformade stöd som du behöver på grund av dina funktionsnedsättningar. Det stämmer att personalen som utför din assistans är anställda av servicebostaden och ibland jobbar som assistenter till dig och ibland som boendepersonal för andra brukare. Den tid du är beviljad assistans anges assistenterna dock vara knutna till dig och inte till andra brukare.

Motivering till beslutet

Ett beslut om assistansersättning ska gälla oförändrat under två år, om förhållandena inte ändras väsentligt innan. Efter två år, eller tidigare vid väsentligt ändrade förhållanden, ska en uppföljning ske. Både förutsättningarna för assistansersättning och antalet assistanstimmar som ersättning ska kunna betalas ut för ska prövas.

Eftersom Försäkringskassan vid uppföljning också ska ta ställning till om det sedan föregående prövning tillkommit författningar, rättspraxis eller annan normering som

påverkar rätten till assistansersättning är Försäkringskassan inte på något sätt bunden av tidigare beslut vid bedömningen av rätten till assistansersättning.

Med personlig assistans avses ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer till den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sina grundläggande behov, det vill säga sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om personen med funktionsnedsättning. Begreppet personlig assistans har samma betydelse i LSS som bestämmelserna i socialförsäkringsbalken.

I begreppet personlig assistans ligger att det ska vara fråga om ett personligt stöd som ger personen med funktionshinder ökade möjligheter till ett självständigt liv. Det ska alltså vara fråga om hjälp och stöd som knyts till den enskilde och finns tillgänglig för henne eller honom i olika verksamheter och under olika tider på dygnet.

Försäkringskassan har vid omprövning gått igenom ärendet på nytt. Det kan konstateras att du är beviljad annan särskilt anpassad bostad enligt 9 § 9 LSS från och med 1 juli 2014. All personal är anställd av Mo Gård. Du får hjälp av många olika assistenter under en månad. Det finns sex boenden där du bor och på natten finns det en personal för er alla. Ingen av assistenterna har en anställning som är kopplad till dig. Personalen arbetar också med de andra brukarna. Vid granskning av tidsredovisningar har du fått hjälp av upp till 18 assistenter per månad de senaste månaderna. Sedan tidigare har du varit beviljad i genomsnitt 47 timmar per vecka.

Försäkringskassan måste därför ta ställning till om behovet som tillgodosetts ligger inom ramen för vad som bedöms vara personlig assistans. Personlig assistans förutsätter ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer. Ett personligt utformat stöd förutsätter assistenter som är knutna till individen. Försäkringskassans uppfattning är att det inte är fråga om ett personligt utformat stöd och ett begränsat antal personer. Ditt behov av stöd och hjälp tillgodoses av personalen som är anställd på ditt boende. Därför har du inte rätt till assistansersättning.

Beslutet som fattades den 14 juni 2016 ändras inte vid omprövning.

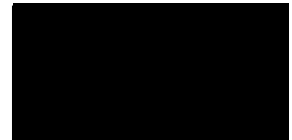
Bestämmelser som beslutet grundas på

Det här beslutet är grundat på följande bestämmelser:

- 1, 9 och 9a §§ lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
- 51 kap. 2, 4-5 och 12 §§ socialförsäkringsbalken
- 113 kap. 7 § socialförsäkringsbalken.

Försäkringskassan


Kristina Söderström



Är du inte nöjd med beslutet?

Om du tycker att det här beslutet är fel kan du överklaga det hos förvaltningsrätten. I så fall ska du skicka ett brev till Försäkringskassan.



Brevet måste komma in inom två månader från den dag du tagit del av beslutet. Försäkringskassan skickar sedan brevet till förvaltningsrätten.

Brevet ska innehålla följande uppgifter:

- Vilket beslut som du vill överklaga.
- Hur och varför du vill att beslutet ska ändras.
- Ditt namn, personnummer, adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud vill förvaltningsrätten att du anger ombudets namn, adress och telefonnummer.

Överklagandet skickas till Försäkringskassan, Omprövningsenheten,
Box 70320, 107 23 Stockholm.

Har du assistans under tiden förvaltningsrätten prövar ditt överklagande?

Om förvaltningsrätten ändrar Försäkringskassans omprövningsbeslut och beviljar dig assistansersättning så kan du få ersättning för tid före förvaltningsrättens dom. Detta gäller även om förvaltningsrättens dom överklagas och ändras i kammarrätten. Detta gäller under förutsättning att den utförda assistansen har redovisats till Försäkringskassan.

Har du frågor?

Du är välkommen att ringa till Försäkringskassans kundcenter på 0771-524 524 om du har frågor om ditt ärende.

Information om inhibition

Försäkringskassan har inte behörighet att fatta beslut om inhibition. Ett inhibitionsyrkande kan framställas först i samband med ett eventuellt överklagande av omprövningsbeslut till Förvaltningsrätten.



HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom två månader** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om

de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

Sista dagen för överklagande är i regel den dag som genom sitt tal i månaden motsvarar den dag Ni fick del av beslutet. Om Ni fick del av förvaltningsrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om Ni fick del av beslutet en dag med ett tal i månaden som inte finns i slutmånaden löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag. Om Ni fick del av beslutet t.ex. den 31 juli måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 september.

Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom två månader* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.